

بخش دوم

ساختار بازار بیمه و

تأثیر آن بر ضریب نفوذ بیمه

برگرفته از طرح پژوهشی

« بررسی ساختار بازار بیمه و

تأثیر آن بر ضریب نفوذ بیمه »

مجری طرح:

دکتر لیلی نیاکان (عضو هیئت علمی گروه

پژوهشی مطالعات کلان بیمه، پژوهشکده بیمه)

راه‌های ارتباطی

 irc.ac.ir

www.irc.ac.ir

https://zil.ink/irc.ac.ir

روابط عمومی پژوهشکده بیمه

۱. مقررات‌گذاری در صنعت بیمه جهان

• روند اصلاح مقررات‌گذاری در صنعت بیمه جهان نشان می‌دهد که کشورهای مختلف از نظام تعرفه‌گذاری و دخالت زیاد دولت در مقررات‌گذاری بیمه به سمت نظام توانگری مالی، مدیریت ریسک و مشارکت بیشتر ذینفعان خصوصی در مقررات‌گذاری حرکت کرده‌اند. این اصلاحات ضمن بهره‌مندسازی بیمه‌گذاران از خدمات بیمه با کیفیت‌تر و با تضمین بیشتر، شرکت‌های بیمه‌گر را در ارائه خدمات بیمه‌ای با هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم کمتریاری کرده است.

۲. شاخص تمرکز بازار بیمه (HHI)

• در صنعت بیمه کشور ایران در سال ۱۳۹۷ جمعاً ۳۲ شرکت بیمه شامل ۱ شرکت بیمه دولتی، ۲۳ شرکت بیمه خصوصی، ۶ شرکت بیمه در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی

و دو شرکت بیمه در زمینه عملیات اتکایی مشغول فعالیت بوده‌اند.

• شاخص تمرکز بازار بیمه (HHI) از ۴۶۰۹ در سال ۱۳۷۶ به ۱۴۵۷/۵ در سال ۱۳۹۶ کاهش یافته است. با این وجود HHI سال ۹۷ نشان‌دهنده افزایش میزان این شاخص به ۱۵۲۶/۵ است.

• HHI کمتر از ۱۵۰۰ نمایانگر صنعتی با تمرکز پایین بازار است و بر این اساس بازار بیمه کشور ایران در حال حرکت به سمت بازار غیرمتمرکز است.

• به طور کلی تمرکز بازار بیمه کشور ایران زیاد بوده و در وضعیت انحصار چندجانبه سخت قرار دارد.

۳. اقدامات پیشنهادی به منظور تکمیل برنامه خصوصی سازی صنعت بیمه در کشور

۳-۱. واگذاری مالکیت بنگاه‌های بیمه دولتی در راستای گسترش رقابت و افزایش کارایی آن‌ها: ادامه یافتن آزادسازی و مقررات‌زدایی در صنعت بیمه در چارچوب اصلاح نهاد تنظیم مقررات آن، وضع محدودیت‌های سخت بودجه‌ای بیمه برای شرکت‌های دولتی (مانند بنگاه‌های بیمه خصوصی) در راستای برابری محیط فعالیت بنگاه‌های بیمه‌ای و گسترش بازارهای مرتبط با صنعت بیمه.

۳-۲. مقایسه و یکسان‌سازی ساختار شرکت‌های دولتی و خصوصی: برای ورود به بخش خصوصی می‌بایست تحول اداری در دستور کار قرار گیرد و زمانی می‌توان صنعت بیمه را توسعه یافته دانست که ورود شرکت‌های

بیمه خصوصی با طراحی و برنامه‌ریزی مناسب صورت گرفته باشد. در این راستا هر چند که شرایط برای شرکت‌های بیمه خصوصی و دولتی یکسان است، اما مقررات‌زدایی در صنعت بیمه را می‌توان یکی از راه‌های افزایش بازدهی بیمه دولتی دانست.

۳-۳. بیمه خصوصی در کنار سرمایه لازم باید امکانات فنی را در اختیار داشته باشد و همچنین چارچوب و ضوابط مشخصی از طرف بیمه مرکزی تدوین و اجرا گردد. نکته قابل توجه این که خصوصی‌سازی شرکت‌های بیمه با سایر شرکت‌ها متفاوت است زیرا شرکت‌های بیمه تعهدات بلندمدت دارند و میزان تعهدات و حجم دارایی آن‌ها (برای عرضه سهام آن در بورس) باید به طور کامل شفاف باشد.

روابط عمومی پژوهشکده بیمه

www.irc.ac.ir